

Rapport Antikvarisk kontroll

RAÄ 92 Gränssten

Anders Wikström

Meddelanden och Rapporter från Sigtuna Museum

Rapport Antikvarisk kontroll

**RAÄ 92
Gränssten**

Anders Wikström

Sigtuna Museum

Stora Gatan 55
193 30 Sigtuna

sigtunamuseum@sigtuna.se
www.sigtuna.se/museer

Produktion: Sigtuna Museum

- © Text: Anders Wikström
- © Kartor: Anders Wikström
- © Foto: Anders Wikström
- © Formgivning: Jacques Vincent
- © Original: Anders Wikström

Tryck : Sigtuna 2003

ISSN : 1401-4645
ISBN : 91-971128-9-5

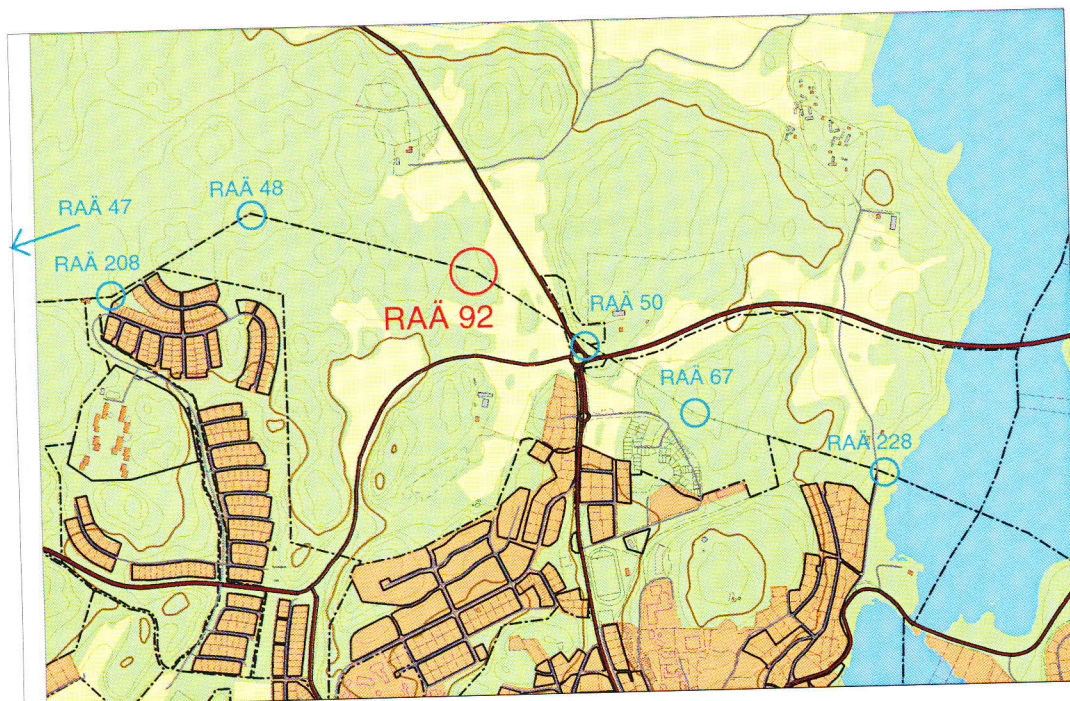
Innehåll

Inledning
5

Resultat
5

Referenser
7

Administrativa uppgifter
7

Digitala ekonomiska kartbladet med gränsstenar uppsatta 1666–1667 som markerar gränsen mellan Sigtuna stad och Venngarn. Den aktuella gränsstenen RAÄ 92 markerad med rött.

Inledning

Vid en besiktning av gränssten RAÄ nr 92 (rapport RAÄ dnr 412-1739-2002) framkom att den var kraftigt fragmenterad. Det bedömdes som sannolikt att fler skärivor från gränsstenen kunde återfinnas i terrängen runt omkring. Därför beslutade länsstyrelsen att området närmast stenskoningen skulle genomletas medelst yttlig avtorvning för att samla in eventuella saknade delar (Lst dnr 2021-02-72659).

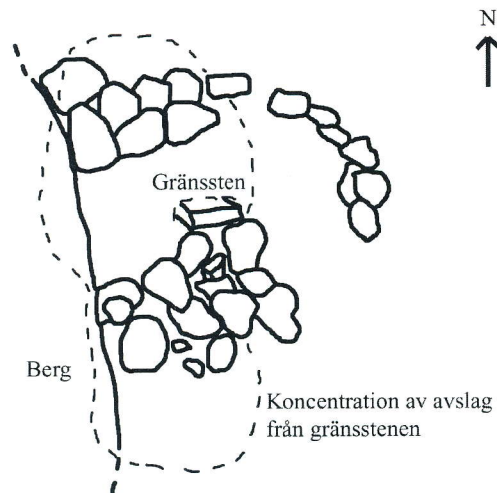
Gränssten RAÄ 92. Den del av stenen som ligger kvar på platsen är underdelen.

Åren 1666 – 67 sattes gränsstenar upp för att markera gränsen mellan Sigtuna stad och Venngarn (idag återstår sju stycken). Stenarna är utförda i röd kalksten och har texterna ”Siggethuna” på den ena sidan och ”Wennegarn” på den andra. Året då stenen restes finns också inristad på respektive sida. En av gränsstenarna restes 1666 och övriga restes 1667 (Bratt, P. & Källman, R. 1985). I kulturminnesvårdsprogrammet upprättat över Sigtuna kommun ingår dessa stenar som särskilt värdefulla kulturminnen, nr 23 Sigtuna, Venngarn. Övriga gränsstenar har följande fornlämningsnummer: RAÄ 47, 48, 50, 67, 208 och 228.

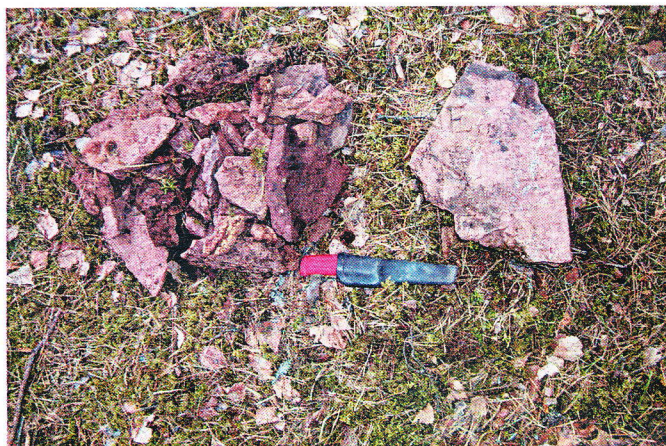
Resultat

Under en halv dag i maj avtorvades en ca 4 kvm stor yta närmast stenskoningen och de fragment av gränsstenen som påträffades samlades in. Avtorvningen skedde ner till berggrunden, ca 0,1 meter under markytan. Vid arbetet påträffades förutom stenfragmenten och stenpackningen även en stenrad ca 1 meter

norr om gränsstenen. Stenraden har troligtvis ursprungligen inringat stenpackningen som en slags kantkedja (se figur nedan. Figuren är inte skalenlig utan endast en skiss).

Totalt togs ca 7 - 8 kg fragment av gränsstenen upp. Fragmenten varierade i storlek mellan 0,02 - 0,20 meter i diameter. Inga av fragmenten hade några spår av inristning. Strukturen på ytan på de flesta fragmenten tyder på att det främst är delar av foten på gränsstenen (fragment av den stora del som ligger kvar på platsen). Den del av gränsstenen som innehöll inristningar eller fragment av den (ovandelen) återfanns inte. Endast ett större fragment av ovandelen hittades vid besiktningen 2002. Denna del togs in och förvaras på Sigtuna museum. De fragment som återfanns vid den nu aktuella genomlysningen av platsen förvaras också på Sigtuna museum. Den stora nederdelen av gränsstenen placerades på den plats den stod på innan genomlysningen av området påbörjades.

Ett fragment med delar av inristningen återfanns vid besiktningen 2002 (stenen till höger). Vid genomlysningen av området 2003 återfanns endast fragment från nederdelen av gränsstenen utan inristningar.

Efter genomlysningen återställdes platsen med den upptagna torven och matjorden.

Referenser

Bratt, P. & Källman, R. 1985. Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun. Länsstyrelsen, Enheten för kulturminnesvård. Stockholm

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	2021-02-72659
Uppdragsgivare:	Länsstyrelsen
Kvarter/område:	Ragvaldsbo
Socken:	S:t Per och S:t Olof
Landskap:	Uppland
Ek kartblad:	118 21 Sigtuna
Typ av undersökning:	Antikvarisk kontroll
Fältarbetstid:	2003-05-16
Fältarbetspersonal:	Anders Wikström
Rapportarbete:	Anders Wikström

Dokumentation:	14 digitala fotografier, Ca 7 - 8 kg fragment som förvaras på Sigtuna museum
----------------	--

Sigtuna Museum

Stora Gatan 55
193 30 Sigtuna.

tel.: 08 - 597 838 70, fax.: 08 - 597 838 83.
e-postadress: anders.wikstrom@sigtuna.se